

Pani P. Krawczyk
2.05.2024

29.04.2024
OP - Krawczyk

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS.
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ GMINY MIEJSKIEJ WĄLCZ
ZA 2023 ROK**

Wypł.
dnia 26. 04. 2024
Nr 1844
Pość ze l. u. Podpis

Rok 2023r. to okres dużych zmian w przepisach regulujących kwestię przemocy. Z dniem 22 czerwca 2023r. weszła w życie nowa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 535). Zastąpienie w nazwie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na przeciwdziałanie przemocy domowej pokazuje kierunek wprowadzonych zmian. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, żeby nie wskazywać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy. Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana oraz wskazano wprost dwie nowe formy w postaci przemocy ekonomicznej oraz tzw. cyberprzemocy. Aktualnie obowiązuje następująca definicja: przemoc domowa jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej – przemoc ekonomiczna,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc.

Rozszerzono krąg osób określonych jako osoby doznające przemocy domowej. Przede wszystkim ustawodawca wskazał, że taką osobą może być:

- małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek, oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

- małoletni wobec którego jest stosowana przemoc domowa,
- małoletni będący świadkiem przemocy domowej stosowanej wobec osób wskazanych w powyższych punktach.

Nowela ustawy rozszerzyła krąg osób objętych ochroną o niezamieszkujących razem byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej. Kluczowe w zmianie sposobu myślenia o skutkach przemocy może okazać się uznanie dziecka będącego jej świadkiem za pokrzywdzonego, gdyż w myśl nowych przepisów, za doznające przemocy domowej zostało uznane dziecko, które ma o niej wiedzę, jest jej świadkiem.

Zmieniono również definicję pojęcia „członek rodziny” poprzez wprowadzenie określenia „osoby doznającej przemocy domowej” oraz „osoby stosującej przemoc domową”. Wskazano, że sprawcą przemocy może być osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 par. 11 kodeksu karnego, ale też inna osoba spokrewniona lub niespokrewniona, pozostająca w faktycznym związku, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także były małżonek, były partner lub inny członek rodziny, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania.

Kolejną istotną zmianą wprowadzoną w znowelizowanej ustawie jest fakt, że zobowiązane do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych osoby stosujące przemoc domową będą musiały przedstawić zaświadczenie o przystąpieniu do takiego programu oraz jego ukończeniu. W przypadku uporczywego uchylania się od obowiązku uczestniczenia w w/w programach ustawodawca przewidział karę w postaci ograniczenia wolności albo grzywny (art. 66c kodeksu wykroczeń).

Nowelizacja ustawy oraz kodeksu karnego wprowadziła również nowe narzędzia natychmiastowej izolacji sprawców przemocy domowej - zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych, zakaz zbliżania się do miejsc, w których pracują czy uczą się i zakaz kontaktowania się z nimi.

Na uwagę zasługuje jeszcze jedna regulacja, która wskazuje, że po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” grupa diagnostyczno-pomocowa zobowiązana jest do prowadzenia działań monitorujących stan bezpieczeństwa osób, które doznawały przemocy domowej przez okres 9 miesięcy od jej zakończenia.

Wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze strony wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz. Przemoc niesie za sobą dotkliwie konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach. Rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.

Po nowelizacji ustawy zespołowi interdyscyplinarnemu przypisano zadania o charakterze strategicznym, przez które będzie kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej, natomiast do zadań grup diagnostyczno-pomocowych (dotychczasowych grup roboczych) należy rozpatrywanie spraw indywidualnych.

Zgodnie z nowelizacją ustawy, Burmistrz miał obowiązek powołania nowych Zespołów

Interdyscyplinarnych w terminie 3 m-cy od dnia wejścia jej w życie. Dotychczasowy Zespół funkcjonował do dnia powołania nowego Zespołu.

Rada Miasta Wałcz Uchwałą Nr VIII/LXXIII/581/23 z dnia 29.06.2023r. uchwaliła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej Gminy Miejskiej Wałcz został powołany Zarządzeniem Nr 0050.1.135/2023 Burmistrza Miasta Wałcz z dnia 15.09.2023r.

W skład Zespołu wchodzi:

Pani Karolina Kobiątka – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Przewodniczący Zespołu,

Pani Ewa Michalak-Cieślak - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Z-ca Przewodniczącego

Pani Grażyna Szulga – Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Polskich Olimpijczyków,

Pan Waldemar Baszczyński – Komenda Powiatowa Policji,

Pani Eliza Rutkowska – Sąd Rejonowy,

Pan Krystian Zieliński – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

Pani Dorota Chuchro – 107 Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ,

Pan Mateusz Kaczmarek – Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej,

Pani Joanna Włodarczyk- Załęska – Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,

Pani Anna Bochniak – Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,

Pani Katarzyna Wierzbińska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Poniżej przedstawiono dane statystyczne z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.:

1. Zespół Interdyscyplinarny prowadził w 2023r. łącznie 140 procedur „Niebieskie Karty”:
 - 1) 87 procedur wszczętych w 2023r.,
 - 2) 46 procedur wszczętych w 2022r.,
 - 3) 7 procedur wszczętych w 2021r.
2. W 2023r. poszczególne instytucje wszczęły następującą ilość procedur „Niebieskie Karty”:
 - 1) Komenda Powiatowa Policji w Wałczu 79 procedur,
 - 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu – 4 procedury,
 - 3) Placówki oświatowe (SP5) – 4 procedury.
3. Poza procedurami wszczętymi w 2023r. założono 36 kolejnych części „A” w prowadzonych już procedurach, dokumentujących kolejne zdarzenie wystąpienia przemocy.
4. W 2023r. zakończono 96 procedur:
 - 1) 45 z 2023r. w tym 37 z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i 8 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań,
 - 2) 44 z 2022r. uwagi na ustanie przemocy w rodzinie,
 - 3) 7 z 2021r. z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.
5. Na dzień 31.12.2023r. Zespół Interdyscyplinarny prowadził 44 procedury, w tym:
 - 1) 42 procedury wszczęte w 2023r.,

- 2) 2 procedury wszczęte w 2022r.
6. W 2023r. odbyły się 323 posiedzenia grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych.
7. Zespół Interdyscyplinarny podejmował następujące działania pomocowe w stosunku do osób objętych procedurą:
 - 1) do Prokuratury Rejonowej w Wałczu złożono 2 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 207 KK,
 - 2) do Sądu Rejonowego w Wałczu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Wałczu złożono 5 wniosków o wgląd w sytuację rodzinną nieletnich dzieci lub informacje o prowadzonej procedurze NK i możliwości popełnienia przestępstwa.
 - 3) asystenci rodzin pracowali z 13 rodzinami w których istnieje podejrzenie stosowania przemocy i prowadzona jest procedura NK,
 - 4) w 41 rodzinach w których była prowadzona procedura w 2023r. dzieci objęte były wsparciem psychologiczno-pedagogicznym w szkole,
 - 5) złożono 3 wnioski do MKRPA o podjęcie działań celem skierowania na leczenie alkoholowe,
 - 6) z poradnictwa skorzystały 52 osoby: psychologicznego 26, socjalnego 28.
8. Działania profilaktyczne przeprowadzone przez Zespół:
 - 1) Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 17 listopada 2023r. przeprowadził pogadanki profilaktyczne z uczniami Szkoły Podstawowej Nr 2 w Wałczu w ramach wspólnego protestu przeciwko przemocy i agresji w związku z obchodami #MiędzynarodowyDzieńZapobieganiaPrzemocywobecDzieci.
 - 2) Zakupiono materiały profilaktyczne, które zostały rozprowadzane w instytucjach wałęckich, placówkach ochrony zdrowia, placówkach oświatowych.
 - a. Reaguj na przemoc domową – ulotki dla osób dorosłych,
 - b. Seniorze – każdy ma prawo do ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - c. Przemoc rówieśnicza,
 - d. gadzety profilaktyczne – długopisy i ołówki „Nie bój się prosić o pomoc #STOP dla PRZEMOCY.

W związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w domowej Przewodniczący Zespołu, jego zastępca, pracownicy socjalni, asystenci rodzin przeszli szereg szkoleń:

1. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych).
2. Przeciwdziałanie przemocy domowej w teorii i praktyce (Studio Profilaktyki Społecznej w Krakowie).
3. Obszerne zmiany w procedurze zabezpieczenia dziecka, rola i uprawnienia OPS i pracownika socjalnego w procedurze zabezpieczenia dziecka. Zmiany wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy (PCCpoland).
4. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników służb pomocowych (PCPR Wałcz prowadzone przez Sędziego SR w Wałczu).

5. Funkcjonowanie ZI i Grup Diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (M-M Centrum Usług Szkoleniowo-Doradczych, Grębków).
6. Praca z dzieckiem wykorzystywanym seksualnie. Jak rozmawiać, tworzyć system wsparcia dla dzieci i ich bliskich oraz zaburzenia osobowości i zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży (Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych).
7. Dziecko w świecie zagrożeń – zjawisko przemocy wobec dzieci (Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych).

Realizując zapis wynikający z art. 9a ust. 5a i 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej o obowiązkowych szkoleniach dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu, zapewniający obsługę organizacyjno-techniczną i finansową zespołu interdyscyplinarnego, zorganizował i sfinansował w dniu 01.12.2023r. szkolenie przeprowadzonym przez Firmę M-M Centrum Usług Szkoleniowo Doradczych w Grębkowie p.t. „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja, wykładania i stosowanie prawa przez członków ZI i grup D-P”.

W szkoleniu wzięło udział 35 osób: Członkowie ZI, Dyrekcja i pracownicy socjalni Ośrodka, Kierownik Rewiru Dzielnicowych i dzielnicowi KPP Wałcz, pedagodzy i psychologzy z placówek oświatowych.

W 2023r. Zespół Interdyscyplinarny dysponował środkami finansowymi w kwocie 25 155,84 zł., które wydatkowano m.in. na:

1. organizację szkolenia dla członków Zespołu i Grup Diagnostyczno-Pomocowych – 4 720,00 zł.
2. pozostałe szkolenia dla Przewodniczącego, Zastępcy, pracowników socjalnych – 1 375,00 zł.
3. opłaty pocztowe (zaproszenia, wezwania na grupy robocze) – 2 266,05 zł.,
4. materiały profilaktyczne – 6 300,00 zł.
5. dodatek specjalny wraz z pochodnymi dla pracownika zajmującego się obsługą administracyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego – 7 781,62 zł.,

Ponadto środki wydatkowano na zakup materiałów biurowych, organizację posiedzeń Zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych, doładowania telefonu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przewodniczący
Zespołu Interdyscyplinarnego

Karolina Kobiątka